

НАДАННЯ ПІДТРИМКИ УКРАЇНІ В РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Проект фінансується Європейським Союзом та впроваджується компанією GFA Consulting Group GmbH, Гамбург, у консорціумі з Інститутом охорони здоров'я і соціального забезпечення Фінляндії, Гельсінкі. Проект продовжує свою діяльність з надання міжнародної технічної допомоги, зосереджуючись на підтримці прогресу на шляху вступу України до ЄС в рамках Компоненту 1 та підтримці створення сучасної системи безпеки крові в рамках Компоненту 2

Інформаційний бюлетень червень 2024

Інтерв'ю

Андрій Кудря

молодший неключовий юридичний експерт проекту ЄС «Надання підтримки Україні у розвитку сучасної системи громадського здоров'я»

Україна стрімко просувається вперед до євроінтеграції. Робота МОЗ у євроінтеграційному напрямку наразі динамічна: проводиться велика кількість міжнародних зустрічей, внутрішніх нарад та «брейнштормів». Основна діяльність цього напрямку – розробка імплементації законодавства та комунікація з інституціями ЄС за основними темами. Ці процеси відбуваються у тісній співпраці міжнародних експертів, молодших експертів проекту та державних службовців МОЗ. Робота та підтримка Міністерства в такому форматі відбувається синергічно, посилюючи при цьому роботу самої структури.

Один із яскравих прикладів: роз'яснювальна зустріч з Європейською Комісією, яка відбулася 16 квітня цього року, присвячена профільному переговорному розділу, за який відповідальним є саме МОЗ.

Частина команди відвідала безпосередньо Брюссель, інша брала участь онлайн у Києві. Зустріч тривала майже 12 годин. Команда експертів проекту ретельно готувала довідкові матеріали по кожному акту ЄС та досліджувала стан їх імплементації, а також підготувала ряд ключових питань до представників Європейської Комісії для роз'яснення, які ставили члени делегації, що перебували в Брюсселі.

У планах роботи МОЗ – імплементація пріоритетних у цьому році актів ЄС, участь у переговорному процесі та підготовка до наступних скринінгових зустрічей з Європейською Комісією.

Одним з напрямів євроінтеграційної роботи у сфері охорони здоров'я є імплементація вимог ЄС щодо транскордонної охорони здоров'я. За словами Європейської Комісії – це один із найскладніших розділів Acquis communautaire, але основний його сенс можна пояснити простими словами.

Європейський Союз – це вільний рух людей, грошей та товарів і послуг. Це означає, що вільно пересуваючись країнами ЄС, люди мають право отримувати однаково якісну медичну допомогу в усіх цих країнах, а також користуватися правом на повністю, або частково безоплатну медичну допомогу так само, як і у себе вдома.

Зі свого боку надавачі медичних послуг мають можливість пропонувати свої послуги споживачам з інших країн, що у свою чергу включає взаємне визнання рецептів на ліки, оцінку медичних технологій та координацію систем соціального забезпечення тощо.

Нашими досягненнями у цьому напрямку є:

- ➔ налагодження співпраці та проведення тематичної онлайн зустрічі між Національною службою здоров'я України та Національним фондом страхування Польщі;
- ➔ допомога у розробці стратегії МОЗ щодо імплементації транскордонної охорони здоров'я.

У планах – підготовка імплементаційного законопроєкту та розробка необхідних підзаконних актів. Також планується проведення конференції в сфері євроінтеграції охорони здоров'я, окремий блок буде присвячений саме темі транскордонної охорони здоров'я.

”

Досвід, який допомагає мені у роботі з наближення українського законодавства до стандартів ЄС.

Займатися євроінтеграцією та бути юридичним експертом у сфері охорони здоров'я мені допомагає, як не дивно, моя перша медична освіта та робота лікарем, адже система охорони здоров'я дуже багатогранна та складна для розуміння. Тому добре, коли у тебе є досвід із середини. Ти краще розумієш тонкі нюанси вузькопрофільних питань.

Врегулювання національного та європейського законодавства вдається завдяки юридичній освіті та восьмирічній роботі в секретаріаті профільного парламентського Комітету з питань охорони здоров'я.

Розробка законодавства на основі міжнародного і європейського регулювання, а також постійний зворотний зв'язок, вивчення практик його застосування – було, є і залишатиметься моїм постійним завданням. Адже невгамовна жага до пізнання нового, дослідження міжнародного досвіду передових європейських країн, є рушійною силою, яка завжди мотивує мене, щиро вірю і моїх колег, у професійному розвитку, а відповідно й приносить гарні результати для країни в цілому.

Підвищення кваліфікації та знань інспекторів Уповноваженого органу у сфері функціонування системи крові

Протягом 16-18 квітня 2024 р. ключовий експерт проєкту з питань безпеки крові д-р Мохаммед Фарук у співпраці із заступником директора УЦТК д-ром Олександром Сергієнком провели онлайн-тренінги для працівників Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (Уповноважений орган у сфері донорства крові та компонентів крові, функціонування системи крові) з метою ознайомлення команди Уповноваженого органу, яка буде відповідати за регуляторну діяльність у сфері переливання крові, з різними елементами ланцюга переливання крові від донора до пацієнта, а також з пов'язаними з цим аспектами управління якістю.

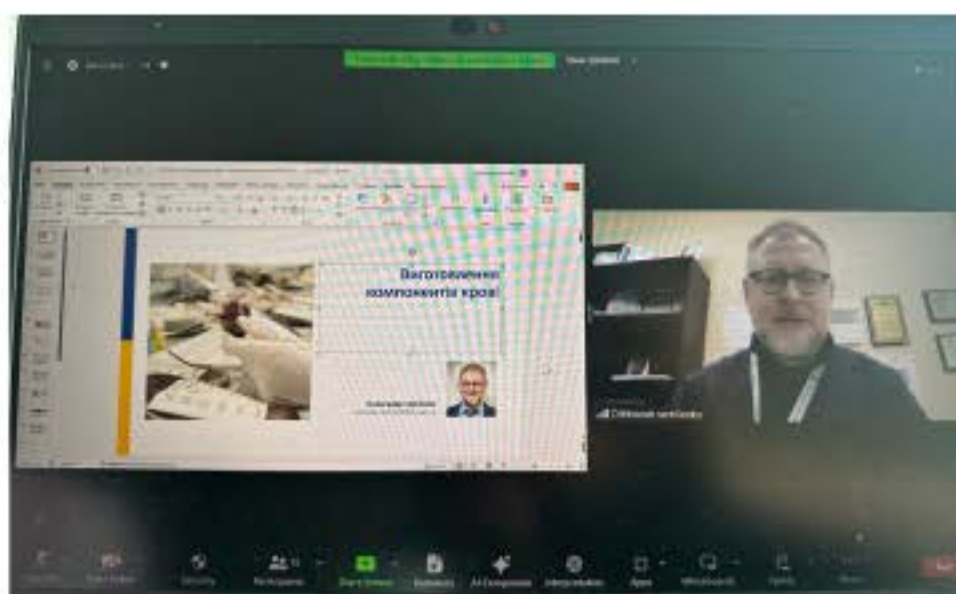
Тренінг був присвячений розгляду таких тем як технічні процеси системи крові, трансфузійний ланцюг, гемонагляд, а також критичні аспекти забезпечення ефективних та безпечних процесів, пов'язаних з функціонуванням системи крові. Учасники отримали знання щодо основних елементів системи переливання крові, з фокусом на необхідності ефективного управління, координації та постійного вдосконалення

Лектори представили різні модулі екосистеми крові, наголошуючи на важливості належного управління запасами крові, безпечного транспортування та розподілу. Особливої актуальності в умовах воєнного стану набувають теми координації переливання крові та трансформації лабораторій.

Онлайн-тренінг був доповнений візитом до Київського обласного центру служби крові 19 квітня 2024 року. Це дозволило учасникам на практиці спостерігати за різними етапами ланцюга переливання крові.

Таким чином, тренінги підкреслили критичну роль ефективної координації, належних процедур та постійного моніторингу у сфері переливання крові для забезпечення безпеки пацієнтів та покращення надання якісної медичної допомоги.

Розширення можливостей електронних реєстрів донорів

Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ) впроваджує систему «Кров» для автоматизації управління даними в процесах донорства крові, підвищення безпеки та моніторингу, а також оптимізації постачання крові в країні. Можливості системи дозволяють мати своєчасну та достовірну інформацію про потреби в крові, а також здійснювати моніторинг запасів крові на національному та регіональному рівнях.

З огляду на майбутній запуск електронних реєстрів донорів в рамках системи «Кров», що є пріоритетом для МОЗ у 2024 році з метою на виконання євроінтеграційних зобов'язань України щодо забезпечення безпеки та якості донорської крові та її компонентів, експерти проєкту брали активну участь в оновленні та тестуванні функціоналу цих реєстрів.

Навчальні матеріали для реєстрів були розроблені в різних форматах, включаючи текстові та відеоматеріали, орієнтовані на різні групи користувачів. Ці матеріали містять покрокові інструкції щодо використання системи реєстрів; навчають користувачів, як орієнтуватися в реєстрі, правильно вводити дані та ефективно використовувати його можливості. Були створені посібники для користувачів, які містять детальні інструкції щодо використання реєстрів, у тому числі їх модулів звітності. Крім того, було підготовлено відеоінструкцію для покращення розуміння користувачами.

Для ліцензійного реєстру була розроблена концепція підтримки, яка детально описує обов'язки та завдання команд підтримки на різних рівнях. Також були підготовлені матеріали для навчання користувачів реєстру осіб, які бажають стати донорами крові та/або її компонентів. Крім того, було розроблено комплексну навчальну програму для кінцевих користувачів реєстру відзнак донорів.

Ці матеріали є важливими ресурсами для навчання зацікавлених сторін проєкту, забезпечення безперебійної роботи та максимізації переваг впроваджених систем.

Валентина Черненко

національний неключовий експерт проєкту з питань комунікацій та взаємодії з громадськістю і ЗМІ

У березні 2024 року Уряд ухвалив Стратегію розвитку добровільного безоплатного донорства крові та компонентів крові в Україні на період до 2028 року. Документ був розроблений, зокрема, і щоб гармонізувати напрями розвитку служби крові з євроінтеграційними зобов'язаннями за угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Затверджено дві стратегічні цілі, які ставить перед собою держава – визнаний в усьому світі золотий стандарт – підтримка добровільного безоплатного донорства крові та її компонентів через комплексне впровадження політики та посилення спроможності суб'єктів системи крові.

Стратегію схвалено на період до 2028 року. Також затверджено відповідний план заходів із її реалізації у 2024-2026 роках, який консолідує зусилля державних органів України у прагненні підтримувати добровільне безоплатне донорство крові та її компонентів. Проте робота з популяризації добровільного і безоплатного донорства відбувається постійно.

Український центр трансплант-координації (УЦТК) – спеціалізована державна установа, яка координує систему трансплантації та систему крові в Україні. А отже, координує лідерство держави у цьому важливому напрямі. УЦТК успішно співпрацює з міжнародними організаціями, громадськими та приватними організаціями задля досягнення поставлених стратегічних цілей.

Лідерство і співпраця з громадським сектором

В Україні склалась гарна традиція співпраці з громадськістю, яка відіграє важливу роль у популяризації та підтримці донорства крові. В державі працює кілька потужних громадських організацій, які забезпечують активну підтримку донорів і донорства, мають дуже хороший бекграунд у проведенні успішних інформаційних кампаній та готові до активної співпраці.

Держава, зокрема через Український центр трансплант-координації, готова взяти на себе лідерські функції, підсилюючи необхідні активності силами громадського сектору.

Зокрема, з початку 2024 року проведено низку зустрічей із громадськими організаціями та активними громадянами, які вирішили для себе зробити донорство крові своєю власною місією. У результаті підписано меморандуми про співпрацю та співробітництво з ГО «Всеукраїнська асоціація донорів України», ГО «Агенти крові», ГО «Солом'янські котики».

Також виникла і опрацьовується ідея розширення програми співпраці з амбасадорами донорства, людьми, які мають вплив на той чи інший прошарок суспільства, можуть і хочуть пропагувати безоплатне добровільне донорство і залучати до нього інших.

У співпраці організовано низку заходів до Всесвітнього дня донора крові, який синхронно відзначається в усьому світі 14 червня.

Усі активності та ініціативи покликані створити необхідні умови щоб для залучення потенційних донорів крові та компонентів, зокрема серед неактивних і тимчасово відсторонених донорів крові, які можуть допомогти не тільки прямими донаціями, але і допомагаючи стати донорами іншим.

Державно-приватне партнерство

Наша сила в єдності. Ми вирішили об'єднати зусилля громадського, державного і приватного секторів для досягнення синергетичного ефекту – коли усі рівні співпрацюють для однієї мети – популяризації добровільного безоплатного донорства крові, тому консолідували зусилля.

Нині вже запущена Донорська платформа, яка містить всю необхідну інформацію для діючого і потенційного донора в Україні.

Вона створена як соціальний проєкт за сприяння бізнесу, має на меті ознайомити кожного, хто виявить бажання стати донором з повною, достовірною і офіційною інформацією.

Одним із блоків, стане панно, куди кожен із донорів зможе додати своє фото, а також рубрика «життєві історії», де ділитимемось цікавими і яскравими історіями людей, які стали донорами і можуть стати гарним прикладом для інших.

Ми хочемо, щоб кожен потенційний донор відчував себе частиною важливої справи, адже його дар – безцінний. Інформаційна кампанія, яка розгортається в Україні має гасло: «Донорство безцінне». Усі наші активності покликані надихнути більше людей ставати добровільними і регулярними донорами крові та компонентів. Амбітна ціль, щоб якомога більше людей самі ставали донорами крові та її компонентів безоплатно та добровільно і виступали мотиваційним прикладом для інших.

Людмила Гордон

заступник генерального
директора УЦТК

”

Нинішня комунікація з дійсними і потенційними донорами із посилом щодо безцінності внеску кожного з них – є логічним продовженням нашої попередньої інформаційної кампанії «Твоя кров може воювати. Стань донором – стань героєм».

Ми розширюємо цільову аудиторію, зокрема активних донорів, які здали кров, і до наступної донації готові мотивувати інших до донорства. В такий спосіб вони заохочуватимуть інших людей до добровільного безоплатного донорства крові та компонентів крові.

Ще один важливий блок – комунікація з працівниками суб'єктів системи крові, адже від контакту з ними залежить остаточна довіра донорів та до функціонуючої системи крові.

Сервіс для донора

Надзвичайно важлива стратегічна ціль, яка також зафіксована у затвердженій Стратегії – посилення спроможності суб'єктів системи крові щодо створення сприятливого середовища для розвитку добровільного безоплатного донорства крові та компонентів крові.

Адже, щоб донор повернувся до центру крові, він має отримати позитивний досвід і сервіс у центрі крові – це важлива складова процесу залучення і нових, і регулярних донорів.

Олександр Сергієнко

заступник генерального
директора УЦТК

«З ухваленням стратегії з'явилося правове підґрунтя для удосконалення організації роботи суб'єктів системи крові щодо залучення населення до добровільного безоплатного донорства крові та компонентів крові.

Для реалізації цієї цілі УЦТК разом із міжнародними партнерами та громадськими організаціями запланував низку освітніх заходів для персоналу центрів крові, зокрема тренінг для фахівців, до чиїх безпосередніх обов'язків входить рекрутинг донорів.

Крім необхідних знань і вмінь рекрутери з центрів крові зможуть отримати і бали безперервного професійного розвитку, які працівники сфери охорони здоров'я України повинні отримувати для підтвердження своєї кваліфікації.

Зокрема, з'явилась норма, яка зобов'язує передбачити у закладах посади працівників, відповідальних за залучення нових та підтримки регулярних донорів (рекрутерів донорів). Нині є суб'єкти системи крові, які вже мають позитивний досвід такої роботи, проте цінно, що важливість такого напрямку їхньої діяльності визначено у Стратегії.

До функціональних обов'язків рекрутерів донорів, зокрема, входитимуть і такі завдання:

залучення та заохочення добровільних безоплатних донорів крові та компонентів крові у суб'єктах системи крові;

створення сприятливих умов для осіб, які є або виявили бажання стати донорами крові та компонентів крові, та забезпечення доступності до місць заготівлі;

здійснення комунікації з донорами крові та компонентів крові.

Реалізація стратегічних цілей щодо розвитку системи донорства крові та компонентів крові є ключем до важливих змін у нашому суспільстві, адже так ми можемо зробити безоплатне добровільне донорство суспільною нормою в Україні.

Саме таку амбітну ціль ми ставимо перед собою.

Ми хочемо утвердити у суспільстві думку, що донорство – це акт виявлення доброти і самопожертви, де кожен може відчувати, що його дії мають важливе значення для суспільства, що вони змінюють світ на краще. Культура добровільного безоплатного донорства об'єднує однодумців вже сьогодні, і наша мета масштабувати цю культуру з геометричною прогресією.

добровільне, безоплатне, але

БЕЗЦІННЕ

Публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю проекту "Надання підтримки Україні у розвитку сучасної системи громадського здоров'я" і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

Загальною метою проекту є підтримка модернізації та розвитку стійкої системи громадського здоров'я, здатної забезпечити запобігання хворобам та стандарти якості відповідно до законодавства, вимог та практик ЄС. Проект сприяє зміцненню національного лідерства та потенціалу щодо планування та провадження політики у сфері громадського здоров'я.

Проект продовжує свою діяльність з надання міжнародної технічної допомоги, зосереджуючись на підтримці прогресу на шляху вступу України до ЄС в рамках Компоненту 1 та підтримці створення сучасної системи безпеки крові в рамках Компоненту 2.

